O93, f. 13ra; V630, f. 34va; N442, f. 34ra; I83, f. 71vb; VD38, f. 64rb; SG670, p. 124a; P9629, f. 9r; Bcan4, f. 61v; E97, f. 36vb; P102; BII13, f. 59vb; S105, f. 48r

[a]INCIPIT[b] EPISTOLA DECRETALIS ANNICII PAPAE AD UNIVERSOS GALLIAE EPISCOPOS DE ORDINATIONE[c] ARCHIEPISCOPORUM ET RELIQUORUM[d] EPISCOPORUM ET CETERIS EORUM CAUSIS[e].

---

5 a *In P9629 sind einige Passagen des Briefes wegen Beschädigung der Handschrift nicht lesbar; diese sind im Text durch [...] gekennzeichnet* | b *Überschrift*] EPISTOLA ANICETI PAPAE QUOT EPISCOPI IN ORDINATIONE PONTIFICIS SINT ADHIBENDI ET DE DIFFERENTIA PATRIARCHARUM VEL PRIMATUM ET CĘTERORUM EPISCOPORUM *SG670;* CAP. VIII Decreta ANICII PAPĘ De electione Et ordinatione archiepiscopi et cęterorum episcoporum et ut archiepiscopus absque consilio cęterorum nichil agere praesumat De causis eorum nisi tantum de sua speciali parrochia *E97;* INCIPIUNT DECRETA ANNICII PAPE *P102; BII13; Überschrift fehlt S105* **7** c ORDINATIO *VD38* **8** d RELICORUM *P9629;* RELIQUORUM *korr. aus* RELINQUORUM *VD38* **9** e CAUSIS] *am Rande* DECRETA ANNITICI *P9629*

Coll. ans. ded. 1. I,90 (**13–50** Annicius…pontificem); **2. I,91** (**54–74** Et…suis); **3. I,76** (**77–88** Nulli…nominentur); **4. I,93** (**93–112** Si…audiatur)

Ps.-Remedius 1. c. 36 (**23–63** De…ordinatio); **2. c. 35** (**77–88** Nulli…nominentur)

Burchard 1. I,28 (**23–63** De…ordinatio); **2. I,63** (**93–112** Si…audiatur)

Sentenzen 1. c. 161 (**39–63** si…ordinatio); **2. c. 191** (**93–104** Si…habeant)

Anselm v. Lucca 1. VI,33 (**39–63** si…ordinatio); **2. II,21** (**93–99** Si…audeat)

Bonizo 1. II,25 (**23–63** De…ordinatio); **2. III,3** (**39–63** si…ordinatio); **3. III,19 (93–112** Si…audiatur)

Coll. trip. 1. A 9,1 (**23–50** De…pontificem); **2. A 9,2** (**54–74** Et…suis); **3. A 9,3** (**77–84** Nulli…constitui); **4. A 9,4** (**86–88** Reliqui…nominentur); **5. A 9,5** (**93–104** Si…habeant); **6. A 9,6** (**104–112** Si…audiatur); **7. A 9,7** (**148–151** Prohibete…radant)

Ivo, Decr. 1. V,139 (**23–63** De…ordinatio); **2. V,54** (**77–112** Nulli…audiatur)

Ivo, Pan. 1. III,10 (**39–63** si…ordinatio); **2. IV,25** (**77–88** Nulli…nominentur); **3. IV,26** (**93–109** Si…iudicetur)

Polycarpus II,8,2 (**39–63** si…ordinatio); **2. II,21,1** (**77–88** Nulli…nominentur); **3. II,24,3** (**93–104** Si…habeant); **4. IV,32,8** (**148–156** Prohibete…apparere)

Slg. in drei Büchern 1. II,2,2 (**39–63** si…ordinatio); **2. II,6,6** (**77-88** Nulli ... nominentur); **3. II,6,1** (**93-112** Si ... audiatur); **4. II,21,29** (**148-151**: Prohibete ... radant)

Gratian D. LXVI, c. 1 (**45–47** comprovinciales…possunt); **2. C. IX, q. 3, c. 5** (**66–74** archiepiscopus…suis); **3. D. XCIX, c. 2** (**77–88** Nulli…nominenturs); **3. C. IX, q, 3, c. 6** (**93–104** Si…habeant)

Bcan4: I

P102; BII13: I De ordinationibus archiepiscoporum et reliquorum episcoporum

[H. 1] Annicius[f] universis ecclesiis per Galliae <BII13, f. 60ra> provincias constitutis in domino salutem. Bonorum operum et spiritalium studiorum deum auctorem esse non dubium est, qui bonorum hominum incitat[g] mentes et adiuvat actiones, quod[h] nobis[i] evidenter[j] <V630, f. 34vb> apparuerit[k], <O93, f. 13rb> cum inter longinqua[l] spatia regionum[m] unum corda vestra senserunt consilium et, quae desiderabatis[n] responsa, non unius, sed plurimorum epistolae intimarunt[o].

De[p] ordinationibus[q] <I83, f. 72ra> vero[r] episcoporum, super quibus nos consulere voluistis, <VD38, f. 64va> olim in sancti[s] praedecessoris[t] nostri Anacleti <S105, f. 48v> quaedam iam decreta repperimus. Scimus[u] enim beatissimum[v] Iacobum, qui dicebatur <SG670, p. 124b> Iustus, qui etiam secundum carnem frater[w] domini nuncupatus est,

P9629: De ordinatione episcoporum

---

13 f Anicitus *P9629*; Anicetus *SG670;* NNICIUS *S105* **17** g *am Rande* commovet *VD38* | h Quod *korr. aus* Quid *VD38* | i satis *E97* **18** j evidenter *korr. aus* invidenter *BII13* | k apparuit *V630; I83; VD38; SG670; Bcan4; E97; P102; BII13; S105;* apparuit *korr. aus* apparuerit *P9629* **19** l longinquam *P102* | m regionem *P102* **21** n desiderabatis *korr. aus siderabatis VD38* **22** o *am Rande* significaverunt *VD38* **23** p *am Rande drei Punkte N442; am Rande* Nota *E97* | q ordinationibus vero *korr. aus* ordinationibus *N442* | r vero *fehlt I83; SG670; Bcan4; S105* **25** s sanctis *I83; Bcan4* | t predecessoris *korr. aus* precessori *N442;* prędecessoris *korr. aus* prędecessores *V630;* praecessoris *I83; SG670; Bcan4; S105;* depraecessoris *P102; BII13* **26** u Scimus *korr. aus* Simus *BII13* **27** v beatissimus *O93* **28** w *interlinear* propinquus *SG670*

Annicius-Brief,15–22 Bonorum…intimarunt] Leon. M. ep. 61. c. 1. (1,983). Cf. Fel. I. pp. 8. **26–37** Scimus…debere] sec. conc. Nic. praef. in cod. Quesnell. (Leon, op. ed. Baller. 3, 24.) et c. 4. conc. Nic. Cf. Anacl. 18.

Annicius-Brief,23 vero] *fehlt* RC_1; DB_1; BS_1; ID_1 **25** in…sancti] aliis in scriptis in spiritu ID_1 | sancti] spiritu RC_1; DB_1; scrinio BS_1 praedecessoris] praecessoris DB_1; BS_1 **27** beatissimum…Iacobum] Iacobum beatissimum BS_1 **28** etiam…secundum] secundum etiam DB_1

a Petro, Iacobo et[x] [y] Iohanne[z] apostolis[a] Hierosolimorum[b] episcopum[c] esse ordinatum. Si autem non[d] minus quam a tribus apostolis tantus vir fuit episcopus[e] ordinatus, patet[f] profecto eos formam[g] instituente domino tradidisse[h], non[i] minus quam a tribus episcopis[j] episcopum <E97, f. 37ra> ordinari[k] debere. Sed crescente numero episcoporum, nisi necessitas[l] intervenerit, debent[m] etiam plures augeri. Id est, si[n] archiepiscopus[o] diem[p] obierit et alter ordinandus[q] [r] archiepiscopus electus[s] fuerit, omnes eiusdem[t] provinciae episcopi ad sedem metropolim[u] conveniant vel[v] ab omnibus ipse[w] ordinetur. Oportet autem[x], ut ipse, qui illis omnibus praeesse[y] debet, ut[z] ab omnibus illis eligatur[a] et ordinetur. Reliqui <BII13,

---

31 x et] et a *Bcan4* | y et Iohanne] iohanneque *E97* | z iohanne *korr. aus* ihanne *P102* | a apostolus *S105* **32** b hierosolimam *I83; Bcan4 ; hierosolima SG670; S105* | c episcopum *fehlt Bcan4* **33** d non] non a *V630; P9629; E97* **34** e episcopus *fehlt SG670; S105* | f *am Rande* manifestum est *VD38* | g *am Rande* exemplum *VD38* **35** h tradidisse] tradidisse et *P102; BII13* | i non] non a *V630; P9629; E97* **36** j episcopis *fehlt VD38; P102; BII13* | k ordinare *P9629;* ordinari *korr. aus* ordinare *SG670* **38** l necessitatis *N442* | m debent *korr. aus* debet *O93* **39** n si archiepiscopus] archiepiscopus si *SG670; S105* | o archiepiscopus diem obierit et alter ordinandus archiepiscopus *korr. aus* archiepiscopus *V630; E97* | p diem *fehlt I83; VD38; SG670; Bcan4; P102; BII13; S105* **40** q ordinatus *I83* | r ordinandus archiepiscopus] ordinandus est archiepiscopus *korr. aus* ordinandus episcopus *P9629* | s electus *fehlt SG670; S105* **41** t eidem *O93; P9629; I83;* eiusdem *korr. aus* eidem *V630* | u metropolitani *I83; VD38; SG670; Bcan4; S105* **42** v ut *korr. aus* vel *V630;* et *VD38; P102; BII13;* ut *SG670; Bcan4; E97; S105* w ipse *fehlt VD38; P102; BII13;* ipse] ipse eligatur et *korr. aus* ipse *P9629;* ipse eligatur et *SG670; S105* **43** x enim *korr. aus* autem *SG670* | y preesset *P102* | z ut *fehlt V630; VD38; E97; P102; BII13* **44** a eligatur *korr. aus* eligantur *O93*

35–37 non…debere] sec. c 4. conc. Nicen. Cf. Anacl. 18, Ioann. III. pp. ep. **38–44** Id…ordinetur] Leon. M. ep. 10. c. 5. (1, 638). **44–63** Reliqui…ordinatio] sec. c. 19. conc. Ant. (D.).

---

32 Hierosolimorum] Hierosolimis RC$_1$; DB$_1$; BS$_1$; ID$_1$ **34** episcopus] *fehlt* DB$_1$; BS$_1$; ID$_1$ **38** necessitas…intervenerit] intervenerit necessitas ID$_1$ | intervenerit] evenerit CT$_1$ **38–39** Id…si] Si autem DB$_1$; BS$_1$; ID$_1$ **39** si] Si autem BS$_2$ | si…archiepiscopus] archiepiscopus si RC$_1$ | diem] *fehlt* RC$_1$; DB$_1$; BS$_1$; BS$_2$; ID$_1$ **40** archiepiscopus] episcopus RC$_1$; 3L$_1$ electus] *fehlt* RC$_1$; DB$_1$; BS$_1$; BS$_2$; ID$_1$ **40–42** electus…ipse] DG$_1$ **41** metropolim] metropolitanam DB$_1$; BS$_2$; ID$_1$; metropolitani AL$_1$; PG$_1$; 3L$_1$ **42** vel] ut RC$_1$; 74T$_1$; BS$_1$; 3L$_1$ **42–43** vel…debet] *fehlt* ID$_1$ **42** ipse] ipse eligatur et BS$_1$ **42–55** Oportet…sit] *fehlt* DG$_1$ **43** ut[2]] *fehlt* DB$_1$; 74T$_1$; AL$_1$; BS$_1$; PG$_1$ **44** illis] ipse DB$_1$; *fehlt* BS$_1$; episcopis ID$_1$

f. 60rb> vero comprovinciales[b] episcopi, si necesse fuerit, ceteris consentientibus a tribus iussu archiepiscopi consecrari[c] possunt[d] episcopi. Sed melius est[e], si ipse <Bcan4, f. 62r> cum omnibus <SG670, p. 125a> eum, qui dignus est, elegerit[f] et cuncti <I83, f. 72rb> pariter sacraverint[g] pontificem.

Bcan4: II

P102; BII13: II Ut archiepiscopus ab omnibus suffraganeis ordinetur aliter irrita erit eius acta ordinatio

[H. 2] Et[h] licet <VD38, f. 64vb> <N442, f. 34rb> istud necessitate[i] cogente concessum sit, illud autem, quod de[j] archiepiscopi consecratione praeceptum atque praedictum est, id est, ut omnes suffraganei[k] [1] eum ordinent, nullatenus immutari licet,

P9629: De consecratione archiepiscopi

quia, qui[m] illis praeest, ab omnibus episcopis, quibus praeest, debet constitui. Sin[n] aliter praesumptum fuerit, viribus carere non dubium est, quia irrita[o] erit eius secus[p] acta ordinatio.

O93; N442: De metropolitanis

Bcan4: De primatibus vel patriarchis

Ipse[q] autem archiepiscopus nihil de eorum causis[r] aut aliis[s] communibus

---

45 b provintiales *V630; P9629;* cumprovintiales *I83; Bcan4* **47** c consecrari *korr. aus* consecrati *S105* | d possunt episcopi] possunt *korr. aus* possunt episcopi *SG670* **48** e est si *korr. aus est O93* **49** f elegerit *korr. aus* elegat *P102* **50** g consecraverint *SG670; P102; S105;* consacraverint *korr. aus* sacraverint *Bcan4* **54** h *am Rande* Nota *V630* **55** i necessitatem *korr. aus* necessitate *P9629* **56** j de *fehlt VD38; P102; BII13* **57** k *am Rande* subiecti *VD38* l suffraganeis *P102;* suffraganei *korr. aus* suffraganeri *S105* **60** m qui illis] ille qui *VD38; P102; BII13* **61** n *am Rande* Nota *V630; am Rande* N *SG670* **62** o *am Rande* vacua inanis *VD38* **63** p forinsecus *VD38* **66** q *am Rande drei Punkte N442* | r causis *korr. aus* causas *VD38; S105* **67** s aliis] aliis rebus *korr. aus* aliis *SG670*

66–70 Ipse…consilio] sec. c. 35. apost. aut Ben. III. 106.

---

45 comprovinciales] provinciales CT$_1$ **47** episcopi] episcopis 3L$_1$ **49** cuncti] eum BS$_2$ **50** sacraverint] consecraverint RC$_1$; DB$_1$; BS$_1$; BS$_2$; ID$_1$ **55** illud] Hoc DG$_1$ | autem] tamen ID$_1$ **56** archiepiscopi] archiepiscopo 3L$_1$ **56–57** atque…est[2]] *fehlt* DG$_1$ **58** immutari…licet] licet inmutari DG$_1$ | licet] liceat 3L$_1$ **60** qui…illis] ille qui PG$_1$; DG$_1$ illis] *fehlt* 3L$_1$ **60–61** episcopis…praeest] *fehlt* AL$_1$ **61** Sin] Sin autem BS$_2$; DG$_1$ **62** eius] *fehlt* AL$_1$; DG$_1$ **66** eorum] episcoporum DG$_2$ **67** communibus] communibus causis DG$_2$

N442: Mentio canonum apostolorum

iuxta[t] statuta apostolorum absque cunctorum illorum agat consilio[u], nec illi, nisi[v] quantum[w] ad proprias parrochias <P9629, f. 9v> pertinet[x], sine suo,

I83: De primatibus vel patriarchis

quoniam [tali gaudet concordia altissimus et gloriatur in membris suis.

Bcan4: III

P102; BII13: III Qui sint primates vocandi[y] quique metropolitani

[H. 3] Nulli[z] archiepiscopi primates vocentur] nisi illi, qui <SG670, p. 125b> primas tenent civi[tates, quarum episcopos apostoli et successores <S105, f. 49r> eorum[a] regulariter patriarchas vel[b]] primates[c] esse constituerunt, nisi aliqua gens [deinceps[d] ad fidem[e] convertatur, cui necesse sit propter multitudinem <V630, f. 35ra> <BII13, f. 60va> epis]coporum primatem[f] <I83, f. 72va> constitui.

P9629: Metropolitani

Reliqui [vero, qui alias metropolitanas[g] <VD38, f. 65ra> sedes adepti[h] sunt, non primates,] sed metropolitani[i] nominentur.

N442: De fastu metropolitanorum

Bcan4: IIII

P102; BII13: IIII De inflatione metropolitanorum et fastu et de

---

69 t iuxta *korr. aus* iusxta *P102* **70** u consilio *korr. aus* concilio *SG670;* concilio *S105* | v nisi *korr. aus* si *O93* | w quatum *S105* **71** x pertinent *P102* **76** y vocandi *korr. aus vocadi P102* **77** z *am Rande ; vor* Nulli *Rubrik* **80** a apostolorum *V630; E97* | b et *V630; E97* | c primatos *S105* **81** d *am Rande* ab hoc tempore *VD38* | e fide *O93* **84** f primates *SG670; S105* **86** g metropolitanus *korr. aus* metropolitanis *O93* **87** h *am Rande* adquisierunt *VD38* **88** i metropolitani *korr. aus* metropolita *V630*

70–71 nec…suo] c. 9. conc. Antioch. (D.) aut Ben. III. 358. aut c. 43. Angilr. cf. Luc. 5. (Cf. Calist. 13, Luc. 3, Iul. 12.) **77–88** Nulli… nominentur] Ben. III. 439. (III. 29).(c. 12. conc. Chalc. et c. 6. conc. Afric. D.). Cf. Steph. 9. (Clem. 28. 29, Anacl. 26. 29, Iul. 12, Fel. II. pp. 12. xiii.)

---

70 illi] illi assumant DG_2 | proprias] suas DG_2 **71** parrochias…pertinet] pertinet parrochias DG_2 | suo] suo consensu DG_2 **78** tenent…civitates] sedes tenent DG_3 | civitates] sedes $3L_2$ **79–80** et…eorum] eorumque successores $3L_2$; DG_3 **79** S105] apostolorum CT_3; ID_2; IP_2 **82** propter] pre DG_3 **83** episcoporum] *fehlt* $3L_2$; DG_3 **86–88** vero…nominentur] metropolitani nominentur, qui alias metropoles tenent DG_3; metropolitani nominentur, qui alias metropolitanas sedes tenent $3L_2$

episcopis qui leduntur a metropolitano

[H. 4] Si[j] autem aliquis metropolitanorum inf[latus fuerit et sine omnium comprovincialium[k]] praesentia[l] vel consilio[m] episcoporum aut eorum aut alias causas[n] nisi[o] eas ta[ntum, quae ad pro]priam suam pertinent parrochiam, agere[p] aut eos gravare voluerit, ab omnibus districte[q] corrigatur, ne[r] [s] talia deinceps praesumere audeat. Si vero incorrigibilis[t] eisque inoboediens apparuerit, ad hanc apostolicam sedem, cui omnia episcoporum <SG670, p. 126a> iudicia terminare praecepta sunt, eius contumacia referatur, <E97, f. 37rb> ut[u] vindicta de[v] eo fiat, et ceteri timorem habeant[w]. Si autem propter nimiam longinquitatem[x] aut temporis incommoditatem vel itineris asperitatem grave[y] ad hanc sedem eius causam[z] deferre[a] fuerit, tunc ad eius primatem[b] causa[c] deferatur et penes ipsum huius sanctae sedis

---

93 j *am Rande* z *V630; am Rande drei Punkte N442* **94** k cumprovintialium *Bcan4* | l praesentiae *O93* **95** m consilia *O93; P9629;* consilio *korr. aus* consilia *V630;* concilio *I83; Bcan4* | n causas] causas agere *korr. aus* causas *VD38; Bcan4; causas agere P102; BII13* **96** o *am Rande* Nota *V630* **97** p agere *fehlt I83; VD38; SG670; Bcan4; P102; BII13; S105* **98** q districte *korr. aus* distrincte *P9629* | r ne *korr. aus* nec *SG670;* nec | s ne talia] nec alia *VD38* **99** t incorrigibiles *I83* **103** u ut *korr. aus* aut *SG670;* aut *S105* | v de eo *korr. aus* deo *S105* **104** w habeant *korr. aus* habeat *P102* **105** x longiquitatem *VD38* **106** y gravem *V630; E97;* grave *korr. aus* gravem *P9629* **107** z causam] causam eius *P102* | a deferre] deferre non posse *V630; P9629;* deferre non possibile *E97* | b primatem] primatem eius *SG670; S105* | c causam *VD38; Bcan4*

93–100 Si… sedem] videntur excogitata a Ps.-Is. **101–102** cui… sunt] ficta sec. Innoc. I. ep. ad Vict. Rothom. c. 3. (H. no. 7).

---

93 Si] *vor* Si *Rubrik* Nihil diffiniat archiepiscopus sine coepiscopis ID_2 autem] *fehlt* AL_2; $74T_2$; $3L_2$; PG_3; $3L_3$ | aliquis] quis AL_2; PG_3 metropolitanorum] metropolitanorum invitatus $3L_3$ | inflatus… fuerit] fuerit inflatus $3L_3$ **94** omnium… comprovincialium] conprovincialium omnium BS_3 | praesentia… vel] presentiali | vel] *fehlt* $3L_3$ **95** aut[1]] aut causas DG_3 | aut[1]… eorum] *fehlt* BS_3 | aut[1]… aut[2]] *fehlt* DB_2 **95–97** causas… agere] causas agere nisi eas tantum, quae ad propriam suam pertinent parrochiam DB_2; causas agere nisi eas tantum, quae ad suam propriam pertinent parrochiam BS_3 **95–97** causas… aut] causas agere nisi eas tantum, quae ad propriam suam pertinent parrochiam, aut PG_3 **96** propriam… suam] suam propriam BS_3 | pertinent] pertinet $3L_3$ **102** terminare] referri DG_3 | praecepta] iussa $74T_2$ | referatur] preferatur $3L_3$ **103** fiat] referatur $3L_3$ **104** timorem] metum PG_3; $3L_3$ **106–107** eius… deferre] deferri eius causam $3L_3$ **107** primatem] primatem eius DB_2 **108** huius… sedis] sedis huius sancte $3L_3$

auctoritate[d] iudicetur. Similiter[e] si aliquis episcoporum proprium[f] metropolitanum suspectum habuerit, apud primatem[g] <I83, f. 72vb> dioceseos[h] aut <VD38, f. 65rb> apud hanc apostolicam sedem audiatur. Qui maior est vestrum, secundum dominicam[i] iussionem sit vester minister, et quantum[j] maior es in omnibus, humilia[k] te ipsum.

<BII13, f. 60vb> Carissimi, nolite inter vos contendere, nec quaerat aliquis maior[l] esse, sed iuxta apostolum diligite vos invicem, quoniam caritas ex deo est, et omnis, qui diligit, ex deo natus est et cognoscit[m] deum[n]. Qui non <SG670, p. 126b> diligit, non novit deum, quoniam deus[o] caritas est. Pascite, inquit princeps apostolorum, qui est in vobis, gregem <N442, f. 34va> dei <S105, f. 49v> providentes non coacte[p], sed spontanee secundum deum neque turpis lucri[q] gratia, sed voluntarie, neque[r] ut dominantes[s] in cleris[t], sed formae[u] [v] facti[w] gregi ex animo. Et cum apparuerit[x] princeps pastorum, percipietis inmarcescibilem[y] [z] gloriae[a] coronam.

Et iuxta alium apostolum: Fratres, memores[b] estote

---

109 d auctoritatem *I83* | e *am Rande* Nota *V630* **110** f proprium *fehlt V630; VD38; P102; BII13* **111** g primatum *O93* | h diocesos *I83* **113** i dominica *Bcan4* **114** j quanto *V630; P9629; E97* **115** k humiliat *P9629* **117** l maiorem *I83;* maiore *Bcan4;* maior *fehlt P102* **120** m cognoscet *VD38; BII13* | n deum *korr. aus* dominum *BII13* **121** o deus *fehlt I83; Bcan4* **124** p *am Rande* invite *VD38* **125** q lucrum *I83* | r neque ut *korr. aus* neque *O93* | s dominentur *I83; SG670; Bcan4; S105* **126** t clero *E97* | u *am Rande* exemplum *VD38* | v forma *I83; SG670; Bcan4; E97; S105;* forma *korr. aus* forme *V630; P9629* | w facti *korr. aus* facta *Bcan4* **127** x apparuerit *korr. aus* apparuit *P102* **128** y *am Rande* incorruptubilem *VD38* | z immarciscibilem *O93;* inmarcescibilem *korr. aus* inmarciscibilem *N442;* inmarcisibilem *VD38;* inmarcessibilem *I83; Bcan4; E97; P102; BII13* | a gloriae coronam] coronam glorię *SG670* **129** b memores estote] memor esto *O93; N442*

109–112 Similiter…audiatur] Ben. III. 314. aut c. 17. Angilr. (c. 9. 17.conc. Chalc. D.). Cf. Iul. 12. (Vict. 6, Sixt. II. pp. 3, Iul. 12, Fel. II. pp. 4, 12. xx.) **112–115** Qui…ipsum] Matth. XXIII. 11. **116–121** Carissimi…est] I Ioann. IV. 7. 8. **121–128** Pascite…coronam] I Petr. V. 2-4. **129–143** Fratres…tunicam] Iud. 17—23.

---

109 Similiter] *vor* Similiter *Rubrik* Suspecta iudicia vel ad primatem vel ad sedem referantur apostolicam ID$_2$ **110** proprium] *fehlt* DB$_2$; IP$_3$

verborum[c], quae praedicta sunt ab apostolis[d] domini[e] Iesu Christi, qui dicebant vobis, quoniam in novissimo tempore venient illusores[f] secundum desideria sua[g] ambulantes impietatum[h]. Hi[i] sunt, qui segregant semetipsos[j] <VD38, f. 65va> animales[k], spiritum[l] non habentes. Vos <I83, f. 73ra> autem, carissimi, superaedificantes vosmetipsos[m] sanctissimae vestrae fidei in spiritu sancto orantes ipsos vos <V630, f. 35rb> in dilectione dei servate, exspectantes misericordiam[n] domini nostri Iesu Christi in vitam <SG670, p. 127a> aeternam. Et eos[o] quidem arguite[p] iudicatos[q], illos vero salvate[r] de igne rapientes. <O93, f. 13va> Aliis[s] autem miseremini in timore odientes[t] eam, quae carnalis est, maculatam[u] tunicam[v] [w].

I83: De corona clericorum

Bcan4: V De corona clericorum

P102; BII13: V Ut clerici comam non nutriant sed super caput in modum spere[x] radant[y]

[H. 5] Prohibete[z], fratres, per universas regionum <BII13, f. 61ra> vestrarum ecclesias, <Bcan4, f. 62v> ut clerici iuxta apostolum comam[a] non nutriant, sed desuper[b] caput[c] in[d] modum sperae radant,

---

130 c verborum quae praedicta sunt ab apostolis domini Iesu Christi qui *korr. aus* verborum *E97* | d postolis *BII13* | e domini] domini nostri *VD38; P102; BII13* **132** f *am Rande* deceptores *VD38* | g sua *fehlt V630* **133** h impietatum] im peccatum *korr. aus* impietatum *P9629;* in peccatum *I83; SG670; Bcan4;* in impietate *E97;* inpccatum *S105* | i Hii *VD38; P102* **134** j sedmetipsos *P9629* | k animales *fehlt V630* | l spiritus *korr. aus* spiritum *P9629;* spiritus *I83; Bcan4;* spiritum] spiritum dei *SG670; S105* **136** m vosmetipsos *korr. aus* metipsos *O93* **139** n misericordiam *korr. aus* misericordia *BII13* **140** o hos *SG670; S105* | p arguite iudicatos] iudicatos arguite *E97* **141** q iudicantes *korr. aus* iudicatos *P9629;* iudicantes *N442; I83; VD38; SG670; Bcan4; P102; BII13; S105* | r salute *O93;* salvate *korr. aus* salute *P9629* **142** s Alii *P102; BII13* | t odientes *korr. aus* audientes *P9629;* oboedientes *Bcan4* **143** u *am Rande* corruptam *VD38* | v *am Rande* conversationem VD38 | w tonicam *O93; N442; VD38* **147** x sberae *P102* | y eradant *P102* **148** z *am Rande* Nota *V630; am Rande drei Punkte N442* **150** a *interlinear* nam laici antiquitus non tondebant sicut hodie nec greci *SG670* **151** b super *VD38; P102; BII13;* desuper] eam super *SG670; S105* | c capite *Bcan4;* capita *SG670; S105* | d in modum] immodum *S105*

148–151 Prohibete…radant] sec. vit. Aniceti c. 2. in libr. pontif.

---

151 desuper] super $3L_4$

P9629: De tonsura

quia, sicut discreti debent esse[e] in conversatione, ita et in[f] tonsura

BII13: quod vita clericorum discreta esse debeat

et[g] omni[h] habitu discreti debent apparere.

Haec vobis, fratres, ut petistis, custodienda mittimus et custodire praecipimus, <E97, f. 37va> ut in nomine[i] Iesu omne genu[j] flectatur caelestium, terrestrium et infernorum, et omnis lingua confiteatur, quia dominus[k] Iesus Christus in gloria est dei patris. Data[l] VIII Kal. Iunii, Gallicano[m] et Rufino[n] cc. conss.

O93, f. 13va; V630, f. 35rb; N442, f. 35 va; I83, f. 73rb; VD38 f. 65va; SG670, p. 127a; P9629, f. 9v; Bcan4, f. 62v; E97, f. 37va; P102; BII13, f. 61ra; S105, f. 49v

---

153 e esse in *korr. aus* esse *P102* **154** f in *fehlt N442* **156** g et] et in *I83; Bcan4* | h omne *VD38* **159** i nomine *korr. aus* nomi *P102* | j genu *korr. aus* genus *BII13* **161** k dominus] dominus noster *VD38; P102; BII13* **162** l Data VIII Kal. Iunii, Gallicano et Rufino vv. cc. conss *fehlt SG670; S105* | m gallio *I83;* galligano *VD38; BII13;* Galliano *Bcan4* | n Rufino] rufino vv. *korr. aus* rufino *N442;* rustico *BII13*

157–161 ut…patris] Philipp. II. 10. 11. **162** **162** Data…conss] Nota cons. desumta ex vit. Aniceti c. 1. in libr. pontif.